

(16 Mayıs 2009 tarihli ve 27230 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır.)

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

**SIVILAŞTIRILMIŞ DOĞAL GAZ DEPOLAMA TESİSİ TEMEL KULLANIM
USUL VE ESASLARININ BELİRLENMESİNE DAİR YÖNETMELİK**

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; depolama şirketlerince sıvılaştırılmış doğal gaz depolama tesisi için hazırlanacak temel kullanım usul ve esaslarında yer alması gereken hususların belirlenmesidir.

(2) Bu Yönetmelik; sıvılaştırılmış doğal gaz depolama tesislerine ilişkin olarak depolama şirketlerince hazırlanacak olan temel kullanım usul ve esaslarında yer alacak hususları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun Ek 2 nci maddesi ile 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Depolama şirketi: Doğal gazın depolama faaliyetini gerçekleştirmek üzere yetkilendirilen tüzel kişiyi,
- b) Ek hizmetler: LNG gemisinin limana yanaştırılması, boşaltılması, LNG'nin tanklarda depolanması, LNG'nin gazlaştırılarak ulusal iletim şebekesine verilmesi, LNG'nin kara tankerlerine yüklenmesi, LNG'nin gemiye yüklenmesi ve benzeri hizmetlerin birbirinden bağımsız olarak verilmesini,
- c) Gazlaştırılmış LNG kalite şartnamesi: Depolama şirketi tarafından hizmet alana teslim edilecek gazlaştırılmış LNG'nin özelliklerini gösteren kalite şartnamesini,
- d) Hizmet alan: Depolama şirketi ile hizmet sözleşmesi imzalamış olan tedarikçi ve/veya ihracatçı şirketi veya tedarikçi ve/veya ihracatçı sıfatıyla kendisini,
- e) Hizmet sözleşmesi: Standart ve/veya ek hizmetin sağlanması için depolama şirketi ile hizmet alan arasında akdedilen sözleşmeyi,
- f) İhracatçı şirket: Üretim şirketi ve toptan satış şirketlerinden veya ithalatçı şirketlerden satın aldığı gazı yurt dışına pazarlayan tüzel kişiyi,
- g) Kanun: 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununu,
- h) Kaynama gazı: Standart ve ek hizmetlerin verilmesi sırasında sıvı halden gaz haline geçen alçak basınçlı gazı,
- i) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- j) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- k) LNG kalite şartnamesi: LNG'nin depolama şirketi tarafından teslim alınabilmesi için tedarikçi tarafından kabul noktasında teslim edilecek ve hizmet alan tarafından teslim alınacak LNG'nin gaz halindeki özelliklerini gösteren kalite şartnamesini,
- l) Sıvılaştırılmış doğal gaz depolama tesisi: Bir tüzel kişinin mülkiyet veya işletmesinde bulunan ve LNG'yi depolamaya mahsus tesisi,
- m) Sistem: Doğal gazın üretimi, iletimi, depolanması ve dağıtım işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,
- n) Sistem günü: Saat 08:00 de başlayıp ertesi gün saat 08:00 de sona eren 24 saatlik zaman dilimini,
- o) Standart hizmet: LNG gemisinin boşaltılması, LNG'nin temel kullanım usul ve esasında belirlenecek sürede depolanması ve bu kapsamda tahsis edilen gazlaştırma kapasitesi çerçevesinde gazlaştırılarak ulusal iletim şebekesine verilmesine ilişkin hizmetlerin bir bütün olarak verilmesini,
- p) Tedarikçi: Serbest tüketicilere, toptan satış şirketlerine, ithalatçı şirketlere, ihracatçı şirketlere, dağıtım şirketlerine ve CNG satış şirketlerine doğal gaz satan ithalatçı şirketleri, toptan satış şirketleri ve üretim şirketlerini,
- r) Temel kullanım usul ve esasları (KUE): Standart hizmet ve ek hizmet ile ilgili tarafların hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesi amacıyla depolama şirketi tarafından hazırlanarak Kurul onayına sunulan usul ve esasları,
- s) Terminal işletme gazı: Standart ve ek hizmetler için terminal ekipmanları tarafından yakıt olarak kullanılan gazı, bacada yakılan gazı, ısıtmada kullanılan gazı, minimum stok için gerekli olan gazı ve proses tesisatında oluşabilecek gaz kaçakları ile terminalde ve gemideki ölçüm ekipmanlarının hassasiyet sınırları nedeniyle ölçüm farkından kaynaklanan hesaba katılmayan gazı,

ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 4 – (1) KUE'nin düzenlenmesinde aşağıdaki genel ilkeler esas alınır.

- a) KUE ilgili mevzuata aykırı hükümler içeremez.
- b) Depolama şirketi tarafından verilecek her hizmet açık bir şekilde KUE'de tanımlanır.

c) Depolama şirketi, tasarrufu altında bulunan depolama kapasitesinin tümünü, sistemin eşgüdümlü ve güvenli bir tarzda işletilmesine yardımcı olacak şekilde idare eder ve sistem elverişli olduğu takdirde, tarafsız ve eşit bir şekilde hizmet sunar.

d) Depolama faaliyeti ayırım gözetmeksizin ve depolama şirketinin varsa diğer piyasa faaliyetlerinden bağımsız olarak yürütülür. Depolama şirketi uygulayacağı bedelleri kendi tüzel kişiliği dahil hizmet alanlara aynı şekilde uygular. Depolama şirketi kendi tüzel kişiliğinin de herhangi bir hizmet alan olduğunu kabul eder.

e) Depolama şirketi iletim şirketi ile eşgüdümlü bir şekilde hizmet sunar. Bu amaçla depolama şirketinin, verdiği hizmetlere ilişkin kapasite rezervasyonu, kapasite rezervasyonu takvimi, kapasite rezervasyonu süresi, gazlaştırılmış LNG kalite şartnamesi, hizmet alanın bildirimleri, programları ve tahsisatları ile bunlara ilişkin süreç ve onaylar, gibi temel unsurların, bağlı oldukları iletim şirketinin şebeke işleyişine ilişkin düzenlemeleri ile uyumlu olması esastır.

f) Depolama şirketi, verdiği hizmetlere ilişkin oluşan aksaklıklarda hizmet alanlar arasında ayırım gözetmeksizin çözüm üretir ve hizmet alanlara eşzamanlı bildirimde bulunur.

g) Depolama şirketi ek hizmetleri, standart hizmeti aksatmayacak ve depolama tesisinin verimli kullanımına engel teşkil etmeyecek şekilde verir.

Temel kullanım usul ve esasları

MADDE 5 – (1) Depolama şirketleri sahip oldukları her depolama tesisi için temel kullanım usul ve esaslarını hazırlayarak internet sitelerinde ilgili tarafların görüşüne açar. Depolama şirketleri gelen görüş ve önerileri de dikkate alarak hazırladıkları temel kullanım usul ve esaslarını gelen görüş ve önerilerle birlikte uygulama döneminden altmış gün önce Kurul onayına sunar. Bu usul ve esaslar Kurul onayıyla yürürlüğe girer. Temel kullanım usul ve esasları deponun kullanımı için eşit durumdaki hizmet alanlar arasında ayırım yapılmaması, ekonomik, verimli ve güvenli işletmecilik yapılması ilkelerine uygun genel, teknik ve ticari kuralları içerir.

(2) Depolama şirketleri, ilgili mevzuat ve kendilerine ait KUE'lerdeki düzenlemelere göre hizmet verir.

(3) Temel kullanım usul ve esaslarında yapılacak değişiklikler temel kullanım usul ve esaslarında yer alacak değişiklik prosedürü çerçevesinde piyasanın görüşleri alınarak oluşturulur ve Kurul onayına sunulur. Değişiklikler Kurul onayıyla yürürlüğe girer.

(4) Kurum, gerek gördüğü hallerde piyasada faaliyet gösteren ilgili kişilerin görüşünü alarak düzenlemelerde değişiklik yapabilir.

Sisteme giriş

MADDE 6 – (1) Sisteme giriş için depolama şirketine yapılacak başvurularda istenecek bilgiler ile başvuru usul ve esasları ve bu başvurular için yapılacak işlemler KUE'de belirlenir. Başvurularda talep edilecek bilgiler sistemin emniyetli ve verimli işlemlerini teminen gerekli olanlarla sınırlıdır.

(2) Sisteme giriş talebinin reddi ve uyuşmazlıkları halinde Kanunun 8 inci maddesi ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 33 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

İşletim koşulları

MADDE 7 – (1) Eşit taraflar arasında ayrımcılık yapılmaması ilkesi doğrultusunda; LNG'nin boşaltılması, depolanması, gazlaştırılması, tesise yanaşabilecek geminin ve kara tankerinin özellikleri, geminin ve kara tankerlerinin yanaşması ve ayrılmasına ilişkin prosedürler KUE'de yer alır.

Kapasite

MADDE 8 – (1) Standart ve ek hizmetlere ilişkin olarak depolama şirketi eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması ve rekabetin sağlanması temel ilkeleri doğrultusunda;

a) Kapasite rezervasyon metodunu,

b) Kapasite tahsisinin nasıl yapılacağını,

c) Talebin depolama kapasitesini aştığı durumlarda uygulanacak rezervasyon metodunu,

d) Rezerve edilen kapasitenin kullanılmaması durumunda uygulanacak usul ve esasları,

e) Kapasite devirlerine ilişkin usul ve esasları,

f) Atıl kapasite rezervasyon metodunu,

KUE'de açıkça belirlemek ve bu konularda talep edilen bilgileri tedarikçilere ve ihracatçı şirketlere vermekle yükümlüdür.

Programlar

MADDE 9 – (1) Depolama şirketinin ve hizmet alanların teslim alma ve teslim etme bildirimleri, onayları, içerdiği periyot, bildirim zamanı, bildirimlerin ibraz edilme yolları, bildirim değişikliklerine ilişkin prosedürler, bildirim yapılmaması veya çakışması hallerindeki uygulamalar gibi hususlarla ilgili usul ve esaslar KUE'de ayrıntılı olarak yer alır.

(2) Program miktarlarında değişiklik olması halinde değişiklik etkilenen tüm hizmet alanlara depolama şirketi tarafından eş zamanlı olarak bildirilir.

Miktarların tespiti

MADDE 10 – (1) Depolama şirketi, verilen standart ve ek hizmetlere ilişkin gerçekleşme miktarlarını belirleme yöntemlerini KUE'de düzenler.

Kısıtlama ve kesinti

MADDE 11 – (1) Depolama şirketi;

a) İletim şebekesindeki acil durumlarda gerekmesi halinde, depolama tesisinde doğal gaz kaçağı olması, depolama tesisinin güvenliğinin ciddi bir risk altında olması ve LNG'nin gazlaştırılarak teslim edildiği veya terminale LNG kabulü halinde bu gazın basınç ve kalitesinin can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturması hallerinde derhal,

b) Depolama tesisinde bakım, onarım, kontrol, yenileme çalışması vb hallerde KUE'de belirlenecek esaslar çerçevesinde,

kabul ve teslim noktalarında iletim şirketi ile koordineli olarak kısıtlama, kesinti ve/veya arttırma yapma hakkına sahiptir.

(2) Bu durumlarda, hizmet alan depolama şirketinin taleplerine uyar. Hizmet alan, depolama şirketi ile iş birliği içinde gerekli tedbirlerin alınmasına yardımcı olur.

(3) Depolama şirketi, bu ve benzeri durumlarda uygulayacağı kısıtlama, kesinti ve/veya arttırma yöntemlerini hizmet alanlar arasında ayırım gözetmeksizin KUE'de düzenler.

Bedeller

MADDE 12 – (1) Depolama şirketi; standart ve ek hizmetlere ilişkin bedellerin tanımlarını, bedellerin hesaplama yönteminde baz alınacak kriterleri, bedellere konu faturaların ödeme tarihleri, içeriği, ödemelerin ne şekilde ve nasıl yapılacağı, ödeme yapılmaması durumuna ilişkin uygulamaları KUE'de belirtir.

(2) Depolama şirketinin ve hizmet alanın standart ve ek hizmetlere ilişkin yükümlülüklerini yerine getiremediği durumlardaki bedeller; objektif kriterler baz alınarak, oransal, ayırım gözetmeden, şeffaf, uygun kapasite kullanımını teşvik edici ve maliyet bazlı ilkeler çerçevesinde KUE'de belirlenir.

(3) Terminal işletme gazına ilişkin hükümler detaylı olarak KUE'de yer alır.

Bildirimler, bilgilerin yayımı ve muhafazası

MADDE 13 – (1) Depolama şirketi, tarafsız ve eşit bir şekilde hizmet vermek ve doğal gaz sisteminin emniyetli ve verimli işlenmesini teminen, hizmet alanlara ve iletim şirketine yeterli ve doğru bilgi vermekle yükümlüdür.

(2) Depolama şirketinin internet sayfasında yayımlayacağı tüm bilgilerin anlaşılır, açık, standart formatta, kolay ulaşılabilir olması esastır. Depolama şirketi, depolama tesisinin kullanımına yönelik, bildirimler, programlar, depolama kapasiteleri, gazlaştırma kapasiteleri, atıl kapasiteler, gerçekleşme miktarlarını vb gerekli bilgiler ile KUE, Hizmet Sözleşmeleri ve ilgili dokümanları internet sayfasında yayımlamakla yükümlüdür.

(3) Tüm bildirimler, depolama şirketi tarafından muhafaza edilir. Ölçüm ekipmanlarına ilişkin tüm test verileri, grafikler ve benzer kayıtlar en az 5 (beş) yıl süre ile saklanır. Depolama şirketi, uyguladığı kısıtlama ve kesinti ile ilgili tüm bildirimleri sistem günü bazında muhafaza etmek ve hizmet alanlara uygulanan kısıtlama ve kesinti miktarlarına ilişkin kayıtları tutmak ve muhafaza etmek zorundadır.

Ölçüm

MADDE 14 – (1) Hizmet alanın gemisinden alınan ya da gemisine yüklenen LNG'nin ölçümünün nasıl, hangi hesaplama yolu, standart ve metod kullanılarak yapılacağına ilişkin kurallar KUE'de belirlenir.

(2) LNG ölçümünün hesaplanması için gerekli olan değerlerin nasıl, hangi şartlarda ve hangi hassasiyetle alınması gerektiğine ilişkin kurallar ile ölçüm ekipmanlarının test edilmesi, kalibrasyonu, test ve kalibrasyon sırasında hizmet alanın bulunma hakkı, bulunmaması halinde uygulanacak kurallar, hangi şartlarda ölçüm ekipmanlarının hatalı kabul edileceği ve ölçüm ekipmanları hatalarının düzeltilmesine ilişkin kurallar ile ölçüm ekipmanının hizmet dışı kalması yada yanlış değerleri göstermesi durumunda uygulanacak yöntemler KUE'de belirlenir.

(3) İletim şebekesine giriş noktasındaki doğal gazın ölçümünün yapıldığı istasyonların teknik özellikleri, işletim faaliyetleri, teslim edilen doğal gazın giriş şartları, teslimat özelliklerinin tespiti gibi hususlar depolama şirketi ile iletim şirketi arasında yapılacak sözleşmede düzenlenir.

(4) Kara tankerlerine teslim edilen LNG'nin ölçümü, LNG gemisine geri dönen kaynama gazının ölçümü, terminal işletme gazı miktarlarının belirlenmesine ilişkin kurallar KUE'de düzenlenir.

Bakım ve onarım

MADDE 15 – (1) Depolama şirketinin bakım ve onarım çalışmalarını terminal hizmetlerinde kısıntı ve kesintiye neden olmadan yürütmesi esastır. Ancak bakım ve onarımın terminal hizmetinde kısıntı ve kesinti gerektirmesi halinde, kısıntı ve kesinti doğrudan etkilenen hizmet alanlara adil, açık ve ayırmacığa gitmeden yansıtılır.

(2) Depolama şirketi, sistemin verimli işletilmesini gözeterek, her türlü sistem planlaması, bakım ve onarım faaliyetlerini, iletim şebekesi ile koordineli bir şekilde ve tüm hizmet alanların menfaatlerini ve arz güvenliğini dikkate alacak şekilde KUE'de düzenler.

(3) Bakım ve onarım faaliyetlerini belirten takvimi ve etkilerini internet sayfasında yayımlar ve hizmet alanlara yazılı olarak bildirir.

Mücbir sebep

MADDE 16 – (1) Depolama şirketleri; mücbir sebebin tanımı, mücbir sebep sayılan halleri, mücbir sebep durumunda tarafların yükümlülüklerini ve uygulamaları, mücbir sebebin başlama ve bitiş zamanına ilişkin düzenlemeleri ve mücbir sebeplere ilişkin ihtilaflarla ilgili kuralları KUE'lerinde belirtir.

Kalite

MADDE 17 – (1) Depolama şirketi LNG kalite şartnamesini ve gazlaştırılmış LNG kalite şartnamesini KUE’de belirtir.

(2) Depolama şirketine teslim edilen LNG’nin ve depolama şirketi tarafından teslim edilecek doğal gazın ve LNG’nin kalitesinin, kalite şartnamesine uygun olmaması durumunda uygulanacak usul ve esaslar KUE’de belirlenir.

Mevcut depolama şirketlerinin temel kullanım usul ve esaslarının sunulması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Mevcut depolama şirketleri KUE’lerini bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 60 gün içinde ilgili tarafların görüşlerini de alarak gelen görüş ve önerilerle birlikte Kurul onayına sunar.

Mevcut depolama řirketlerinin tarifelerinin sunulması

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Mevcut depolama şirketleri KUE’lerinin Kurul’ca onaylanmasından itibaren en geç 30 gün içinde tarifelerini Kurum’a sunar.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.